

Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet (SOU 2019:12)
(Fi2019/00818)

Juridiska fakulteten i Uppsala har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet *Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet* (SOU 2019:12). De lagändringarna som föreslås är en direkt följd av reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen. Förordningen skall börja tillämpas den 17 januari 2020.

De lämnade förslagen anknyter nära till tidigare anpassningar till direktiv och förordningar på konsumentskyddsområdet eller följer av de öppnare formuleringar som finns i själva förordningen. Förordningens »blandade karaktär«, där vissa regler kan användas direkt medan andra verkar ge utrymme för nationella val, gör lagstiftarens uppgift svår. De överväganden som gjorts i betänkandet framstår dock i de flesta fall som övertygande och det förefaller inte finnas några tekniska brister i de föreslagna lagreglerna.

På en punkt menar dock nämnden att det vore önskvärt med ytterligare beredning, nämligen vad gäller effektiviteten i skyldigheten att genomföra kreditprövning när konsumentkrediter lämnas. Vore det som antyds i betänkandet på s. 59–60, att bristande kreditprövning kunde angripas med reglerna i avtalsvillkorlagen, skulle detta kunna ske redan idag, men så verkar inte vara fallet. Den möjlighet som finnas enligt 57 § konsumentkreditlagen att meddela näringsidkaren en varning som kan förenas med en sanktionsavgift om skyldigheten att kreditpröva enligt 12 § samma lag inte följs, används därtill i mycket begränsad omfattning. Möjligheten att meddela förbud med stöd av bestämmelsen att lämna krediter torde användas än mer sällan.

Skyldigheten att genomföra kreditprövning har också länge ansetts höra samman med stabilitetshänsyn. Skyldigheten att kreditpröva konsumenter ger därmed bara ett indirekt skydd av den enskilda konsumenten. Systemstabilitetshänsyn tillvaratas därtill primärt av Finansinspektionen och inte Konsumentverket. Skall den enskilda konsumentens skydd tillvaratas genom kreditprövning, bör därför enligt nämndens mening rättsföljderna av att inte ha genomfört kreditprövningen utformas på annat sätt. Ett förslag som kunde förtjäna förnyad värdering lades fram i promemorian Konsumentskyddet inom det finansiella området (PM Fi2005/1958). Förslaget gick ut på att kreditgivarens fordran skulle sättas ned om kreditprövningen varit bristfällig.

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

2 (2)

2019-06-13

JURFAK 2019/20

Nedsättningen skulle vara proportionell till vad en noggrann kreditprövning skulle ha givit anledning att förutsätta att kredittagaren skulle klara av att betala tillbaka. Sådana civilrättsliga sanktioner kan göra kravet på kreditprövningen effektivare än de instrument som finns idag.

Oavsett om man anser att den väg som nu antytts vore lämplig eller inte, är det fakultetsnämndens uppfattning att frågan om det vore möjligt att knyta effektiva civilrättsliga sanktioner till bristande kreditprövning borde övervägas ytterligare. Förordningens krav ser inte ut att helt uppfyllas på denna punkt och ändringar i konsumentkreditlagen bör därför övervägas.

Fakultetsnämnden lämnar i övrigt betänkandets förslag utan anmärkning eller vidare kommentar.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Torbjörn Ingvarsson. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

Mattias Dahlberg